

11.03.2019

Asia/4

§ 7

Helsingin kaupungin yrityshaastattelututkimuksen tulokset ja johtopäätökset

HEL 2019-002244 T 14 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi Helsingin kaupungin teettämän yrityshaastattelututkimuksen keskeiset tulokset ja johtopäätökset.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Henri Kähönen, elinkeinosuunnittelija, puhelin: 310 25020
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin yrityshaastattelututkimus - raportin tiivistelmä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkistrategian 2017-2021 mukaan Helsingin tulee olla Suomen paras kaupunki yrityksille. Tavoitteena on, että yksityisen sektorin työpaikkamäärä kasvaa pitkällä aikavälillä vähintään yhtä nopeasti kuin asukasluku. Kaupunkistrategian yhtenä seurantamittarina on yritysten halukkuus suositella Helsinkiä sijaintipaikkana oman toimialansa yrityksille.

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto ohjaa kaupungin elinkeino-, kilpailukyky-, maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikkaa. Jaosto päättää elinkeinopolitiikkaa ja kilpailukykyä koskevista periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista.

Strategiassa esitettyjen tavoitteiden sekä kaupungin elinkeinopolitiikan ja kilpailukykyä koskevien periaatteiden seuranta edellyttää yritysten tarpeiden, näkemysten ja odotusten ymmärtämistä.

Helsingin kaupunki on teettänyt Taloustutkimus Oy:llä tuhannen helsinkiläisen yrityksen edustajan puhelinhaastattelututkimuksen. Tutkimuksen tavoitteena on ollut selvittää yritysten näkemyksiä koskien kaupungin elinkeinopolitiikkaa, yritysmuotoisuutta ja yritysten tyytyväisyyttä Helsinkiin sijaintipaikkana. Tutkimus on jatkoa vuoden 2016 syksyllä toteutetulle vastaavalle tutkimukselle.

Tutkimuksen avulla on kerätty tietoa yritysten rekrytointi-, muutto- ja laajentumisaikeista sekä soveltuvan työvoiman saatavuudesta. Yritykset ovat jättäneet osana tutkimusta avopalautetta, jonka avulla kaupunki voi hahmottaa keskeiset yrityksiä puhuttavat aiheet. Kaupungin yrityskysely on laajin saatavilla oleva tietopohja helsinkiläisten yritysten näkemyksistä ja asiakaskokemuksista.

Tutkimuksen kohderyhmän muodostavat helsinkiläiset yritykset. Haastattelut on toteutettu ns. harkintaotannalla, jonka rakenne on suunniteltu yhteistyössä Helsingin kaupungin ja Taloustutkimuksen kesken. Vuoden 2018 tutkimukseen osallistui vähemmän suuria yrityksiä ja enemmän pieniä yrityksiä kuin vuoden 2016 tutkimukseen, sillä suurten yritysten halukkuus osallistua kyselyihin vaikuttaa yleisesti heikentyneen.

Haastattelut on toteutettu ajanjaksolla 22.11.2018-4.1.2019. Yhden haastattelun keskimääräinen kesto on ollut lähes 20 minuuttia. Tutkimuksen yhteenvetoraportti on liitteenä (liite 1).

Keskeiset tulokset

Vuoden 2018 tutkimuksen tulokset ovat parantuneet kauttaaltaan verrattuna vuoden 2016 lähtötasoon. Yritysten arviot kaupungin yritysmuotoisuudesta sekä halukkuus suositella Helsinkiä sijaintipaikkana ovat keskimäärin nousseet hieman. Muutokset ovat kuitenkin maltillisia, ja toimialojen välillä on selkeitä eroja. Esimerkiksi rahoitus- ja vakuutus-, ICT-, matkailu- ja luovien alojen yritykset ovat huomattavasti tyytyväisempiä Helsinkiin sijaintipaikkana kuin smart & clean-, logistiikka- ja rakennusalan yritykset. Toimialakohtaiset otoskoot ovat pieniä, joten tulokset ovat suunta-antavia.

Yhdeksän kymmenestä yrityksestä haluaa tehdä yhteistyötä kaupungin kanssa. Suosituimpia yhteistyön muotoja ovat tutkimus-, kehitys- ja innovaatioyhteistyö, toimiala- ja muut tilaisuudet, yrityksille tarkoitettun asioinnin kehittämiseen osallistuminen sekä markkinointiyhteistyö. Yritykset myös uskovat, että kaupunki voi toimenpiteillään vaikuttaa yritysten menestymiseen.

Haastatellut yritysten edustajat tuntevat huonosti kaupungin elinkeinopolitiikkaa ja yrityksille tarkoitettuja palveluita, mikä näkyy voimakkaasti

vastaajien halukkuudessa suositella Helsinkiä sijaintipaikkana. Kaupungin toimintaa tuntevien yritysten halukkuus suositella Helsinkiä oli lähes kaksinkertainen verrattuna niihin yrityksiin, jotka eivät tunteneet kaupungin toimintaa. Elinkeino-politiikkaa ja yritysmyönteisyyttä koskevissa väitteissä kaupungin toimintaa tuntevien yritysten antamat arvosanat olivat keskimäärin viidenneksen korkeampia kuin niiden yritysten, jotka tunsivat kaupungin toimintaa huonosti.

Vastaajat nostavat yrittäjyyden edistämisen, työllisyyden hoidon ja yritysten toimintaympäristön kehittämisen tärkeimmiksi elinkeinopolitiikan sisällöksi tarjolla olleista kuudesta vaihtoehdosta. Toimintaympäristön kehittämisellä tarkoitetaan esimerkiksi hyvien liikenneyhteyksien ylläpitämistä ja yritysten tarpeiden huomioimista päätöksenteossa.

Yritysten näkymät työllistämisen suhteen ovat edelleen positiiviset, mutta varovaisuus on lisääntynyt verrattuna vuoteen 2016. Kaksi kolmesta vastaajasta arvioi yrityksellään olevan joko merkittävä tai maltillinen rekrytointitarve seuraavan vuoden aikana. Edellisessä kyselyssä osuus oli kolme neljäsosaa. Tulos ennakoii myönteisen työllisyyskehityksen jatkumista.

Soveltuvan työvoiman saatavuus on ongelma lähes puolelle vastaajista. Osuus on merkittävä, sillä neljännekselle yrityksistä rekrytointi ei ole ollut ajankohtaista. Erityisesti smart & clean-, rakentamis- ja logistiikka-alan yritykset raportoivat merkittävistä haasteista sopivan työvoiman rekrytoinnissa viimeisen vuoden aikana.

Avopalautteessa korostuu yritysten edustajien tyytyväisyys siihen, että kaupunki kartoittaa yritysten näkemyksiä. Yritykset ovat tyytyväisiä Helsingin sijaintiin, kaupunkimaisuuteen ja kansainvälisyyteen, työvoima- ja asiakaspohjan laajuuteen sekä hyviin liikenne- ja kulkuyhteyksiin. Vastaajat kertovat oppineensa uutta kaupungin toiminnasta haastattelun myötä.

Helsingin korkea kustannus- ja hintataso, liikenne- ja hintatason kova kilpailutilanne ja byrokratia ovat yleisimmät avopalautteessa esille nousseet tyytymättömyyden aiheet. Yritykset toivovat kaupungilta lisää tietoa kaupungin palveluista ja toiminnasta.

Johtopäätökset

Kaupunki on toteuttanut useita toimenpiteitä vuoden 2016 tutkimusten tulosten perusteella. Elinkeino-osastolle on perustettu yrityspalvelut-yksikkö edistämään kaupungin yritysystävällisyyttä. Yritysluotsit palvelevat erityisesti pieniä yrityksiä kertomalla kaupungin suunnitelmista ja palveluista, ja tarjoamalla helpon kontaktipisteen yritysten yhteydenotoille. Yrityskoordinaattorit tekevät yritysten kanssa yhteistyötä työvoim-

man rekrytointiin ja osaamiseen liittyen. Maankäyttöön, saavutettavuuteen, matkailuun ja merellisyyteen on kiinnitetty elinkeinopolitiikassa erityistä huomiota.

Vuoden 2018 tutkimus osoittaa, että kaupungin toimenpiteiden suunta on ollut oikea. Tulosten perusteella muutokset tapahtuvat kuitenkin hitaasti. Esimerkiksi kaupunkimarkkinointia on kehitetty systemaattisesti ja yhdessä kumppaniyritysten kanssa vuodesta 2015, mikä osin näkyy tutkimuksessa markkinointiyhteistyöhön tyytyväisten yritysten osuuden kasvuna. Kaupunki jatkaa yritysystävällisyyden vahvistamista, jotta yritysten halukkuus suosittelua Helsinkiä sijaintipaikkana kasvaa.

Kaupungin on tehostettava huomattavasti yrityksille suunnattavaa viestintää ja markkinointia. Harva yritys kokee tuntevansa kaupungin elinkeinopolitiikkaa hyvin. Ne yritykset, jotka tuntevat kaupungin toimintaa ja yrityksille tarkoitettuja palveluita, ovat niihin huomattavasti tyytyväisempiä kuin muut yritykset. Nopein ja yksinkertaisin tapa parantaa kaupungin elinkeinopolitiikan arvosanoja ja lisätä yritysten halukkuutta suosittelua Helsinkiä sijaintipaikkana on vahvistaa yritysten tietoisuutta kaupungin toiminnasta. Toimenpiteet tulee kohdentaa erityisesti niihin yritysryhmiin, jotka antoivat kyselyssä kriittisimmät arviot.

Yritysten toiveisiin yhteistyön tiivistämisestä on vastattava. Kaupunkistrategian tavoitetta, jonka mukaan Helsinki haluaa toimia alustana uusille innovaatioille, on toteutettava koko kaupungin organisaatiossa. Kaupungin on jalkauduttava yritysten arkeen ja varmistettava yritysten mahdollisuudet osallistua kaupungin kehittämiseen. Toimiala- ja teemakohtaisia kumppanuusverkostoja on vahvistettava.

Yritysten esille nostamiin keskeisiin haasteisiin, kuten liikenteen sujuvuuteen ja asiointin yritysystävällisyyteen, on kiinnitettävä erityistä huomiota. Tietyt, liikenneuhkat, pysäköintiongelmien ja muut liikenteeseen liittyvät syyt mainittiin suositteluhaluukkuutta vähentävinä asioina yhteensä 34 prosentissa vastauksista. Kaupungin käynnistämä hanke katutöiden haittojen vähentämiseksi osoittaa, että haasteeseen pyritään vastaamaan. Työssä on tärkeää vahvistaa asukkaille suunnattavan viestinnän ja muiden toimenpiteiden lisäksi yritysten näkökulmien huomioimista.

Liikenteen lisäksi yritykset kritisoivat kaupungin maankäyttöön liittyviä palveluita ja käytäntöjä. Asiointin hitaus, tiedonsaannin haasteet ja mielivaltaiseksi koettu päätöksenteko mainitaan vastauksissa syiksi, jotka vähentävät yritysten tyytyväisyyttä saamaansa palveluun.

Elinkeinojaoston kokouksessa asiaa esittelee elinkeinosuunnittelija Henri Kähönen.

11.03.2019

Asia/4

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Henri Kähönen, elinkeinosuunnittelija, puhelin: 310 25020
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin yrityshaastattelututkimus - raportin tiivistelmä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566